

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны
2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХЭА-2022/20/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Чингис хот
2022 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Аудитор: Б.Хуланхатан
Утас: 99008827

Цахим хаяг: khentii@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
3. Аудитын тайлан	10
3.1 Ерөнхий зүйл.....	10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Материаллаг байдал	11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	11
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.7 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	13
3.7.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	13
3.8 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.9 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	13
4. Аудитын илрүүлэлт	13
4.1. Залруулсан алдаа	13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БОАЖЯ	Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам
ОББЦГХЗ	Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргаа
ДБХС (WWF)	Дэлхийн байгаль хамгаалах сан
БОЯБХУАӨДЗТ	Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төсөл

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг

Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12

E-mail: khentii@audit.gov.mn

2022.02.23 № 18
танай _____ -ны № _____ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ОНОН-БАЛЖИЙН
БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ ГАЗРЫН
ХАМГААЛАЛТЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГА
О.ЦЭНДГОМБО ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

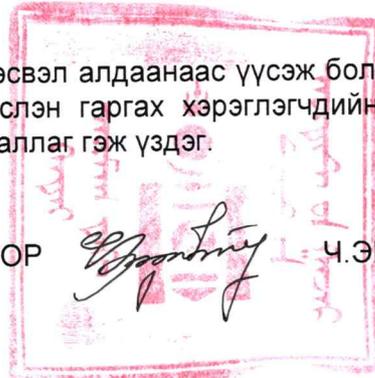
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

023930014

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайланг хугацаа:2021.12.31

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	141,860,799.09	163,183,476.67
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	141,860,799.09	163,183,476.67
351	Түүхий эд материал	40,596,177.45	42,238,529.13
35110	Тусгай зориулалттай материал	40,596,177.45	42,238,529.13
354	Хангамжийн материал	79,264,621.64	98,944,947.54
35410	Бичиг хэргийн материал	932,750.00	997,000.00
35420	Аж ахуйн материал	2,869,900.00	6,268,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	75,461,971.64	91,679,247.54
35600	Мал амьтад	22,000,000.00	22,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	660,941,069.91	627,512,971.25
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	660,941,069.91	627,512,971.25
392	Биет хөрөнгө	644,795,069.91	611,366,971.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	403,018,775.20	412,818,775.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,873,039.17)	(51,330,156.65)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	347,224,925.55	371,247,333.68
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(214,932,839.33)	(250,181,163.17)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	103,247,369.38	103,247,369.38
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(74,251,466.82)	(94,214,224.54)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,998,151.97	60,998,151.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,396,310.38)	(16,850,224.16)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	107,976,447.19	147,554,247.19
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48,216,943.68)	(71,923,137.65)
393	Биет бус хөрөнгө	16,146,000.00	16,146,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,146,000.00	16,146,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	802,801,869.00	790,696,447.92
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	802,801,869.00	790,696,447.92
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	802,801,869.00	790,696,447.92
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	135,074,516.30	135,074,516.30
51101	Өмч: - төрийн	135,074,516.30	135,074,516.30
512	Хуримтлагдсан үр дүн	655,046,902.74	642,941,481.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	655,046,902.74	655,046,902.74
51220	Тайланг үеийн үр дүн	-	(12,105,421.08)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	12,680,449.96	12,680,449.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	802,801,869.00	790,696,447.92

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	527,284,189.79	516,237,543.81
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	131,433,469.79	96,658,483.81
120	Нийтлэг татварын бус орлого	131,433,469.79	96,658,483.81
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	131,433,469.79	96,658,483.81
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,000,000.00	3,414,032.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	128,433,469.79	93,244,451.81
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	395,850,720.00	419,579,060.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	324,916,800.00	397,030,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	324,916,800.00	397,030,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	70,933,920.00	22,548,760.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	35,113,120.00	15,708,760.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,935,800.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,885,000.00	6,840,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	505,059,908.32	528,342,964.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	505,059,908.32	528,342,964.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	498,696,654.19	526,584,423.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	181,750,493.02	184,517,500.00
210101	Үндсэн цалин	119,778,900.00	141,504,604.00
210102	Нэмэгдэл	37,244,181.53	39,357,896.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,468,826.00	3,655,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,258,585.49	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,928,899.95	24,132,447.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,542,499.95	16,773,784.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,846,700.00	1,866,292.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,477,300.00	1,493,033.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	369,300.00	363,576.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,693,100.00	3,635,760.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,423,885.82	10,656,642.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,000,485.82	1,223,442.77
210302	Түлш, халаалт	8,144,500.00	9,252,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	278,900.00	180,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,130,848.00	16,379,110.00
210401	Бичиг хэрэг	684,690.00	1,763,630.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,477,330.00	13,173,980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,376,000.00	1,188,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, жортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	134,200.00	102,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс	95,000.00	151,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,363,628.00	
2105	Нормативт зардал	158,400.00	4,958,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	158,400.00	4,958,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,474,200.00	10,159,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,474,200.00	1,159,000.00
210604	Урсгал засвар	-	9,000,000.00
2107	Томилголт, зочны зардал	7,149,200.00	3,547,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,149,200.00	3,547,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	91,527,037.71	165,115,999.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	90,018,016.71	163,476,313.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	431,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	484,425.00	333,240.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	214,450.00	355,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	220,000.00	253,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00
210807	Газрын төлбөр	16,146.00	16,146.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,153,689.69	107,118,322.89
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,148.36	184,616.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	131,300.00	105,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хөргөдөл	145,934,241.33	106,828,306.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,363,254.13	1,758,541.58
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,363,254.13	1,758,541.58
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,363,254.13	1,758,541.58
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	22,224,281.47	(12,105,421.08)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	22,224,281.47	(12,105,421.08)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/ төгрөгөөр /	
					Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	626,257,022.74		331,774,011,989.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					СЮ А0046 3074792-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	626,257,022.74	-	774,011,989.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					-
C07	Тайланг үеийн үр дүн			28,789,880.00		28,789,880.00
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	655,046,902.74	-	802,801,869.00
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	655,046,902.74	-	802,801,869.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	655,046,902.74	-	802,801,869.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт					-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					-
D08	Тайланг үеийн үр дүн			(12,105,421.08)		(12,105,421.08)
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	135,074,516.30	12,680,449.96	642,941,481.66	-	790,696,447.92

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /Төгрөгөөр/
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	398,850,720.00	422,993,092.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,000,000.00	3,414,032.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,000,000.00	3,414,032.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,000,000.00	3,414,032.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,000,000.00	3,414,032.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	395,850,720.00	419,579,060.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	324,916,800.00	397,030,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	324,916,800.00	397,030,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	70,933,920.00	22,548,760.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	35,113,120.00	15,708,760.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,935,800.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,885,000.00	6,840,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	398,850,720.00	422,993,092.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	398,850,720.00	422,993,092.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	392,487,465.87	421,234,550.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	181,750,493.02	184,517,500.00
210101	Үндсэн цалин	119,778,900.00	141,573,581.00
210102	Нэмэгдэл	37,244,181.53	39,299,919.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,468,826.00	3,644,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,258,585.49	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,928,899.95	24,132,447.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,542,499.95	16,773,784.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,846,700.00	1,866,292.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,477,300.00	1,493,033.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	369,300.00	363,576.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,693,100.00	3,635,760.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,843,885.82	10,831,642.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,000,485.82	1,223,442.77
210302	Түлш, халаалт	8,564,500.00	9,427,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	278,900.00	180,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,816,620.00	16,305,980.00
210401	Бичиг хэрэг	676,790.00	1,690,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,478,130.00	13,173,980.00
210403	Шуудан, холбоо, ингернэгийн төлбөр	1,376,000.00	1,188,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	134,200.00	102,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	151,500.00	151,500.00
2105	Нормативт зардал	158,400.00	3,158,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	158,400.00	3,158,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,669,400.00	10,669,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,195,200.00	195,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,474,200.00	1,474,200.00
210604	Урсгал засвар	-	9,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,149,200.00	3,547,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,149,200.00	3,547,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	137,038,867.08	167,966,779.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	135,529,846.08	166,327,093.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	431,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	484,425.00	333,240.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	214,450.00	355,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	220,000.00	253,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00
210807	Газрын төлбөр	16,146.00	16,146.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	131,700.00	105,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	131,700.00	105,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,363,254.13	1,758,541.58
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,363,254.13	1,758,541.58
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,363,254.13	1,758,541.58
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021.12.31

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны / төгрөгөөр /	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	400,030,300.00	398,685,790.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	400,030,300.00	398,685,790.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	400,030,300.00	398,685,790.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	184,658,500.00	184,517,500.00
210101	Үндсэн цалин	143,840,900.00	141,573,581.00
210102	Нэмэгдэл	36,015,100.00	39,299,919.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,802,500.00	3,644,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,929,000.00	24,132,447.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,542,600.00	16,773,784.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,846,600.00	1,866,292.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,477,300.00	1,493,033.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	369,300.00	363,576.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,693,200.00	3,635,760.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,334,100.00	9,316,942.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,332,300.00	1,223,442.77
210302	Түлш, халаалт	7,718,000.00	7,912,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	283,800.00	180,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,383,400.00	12,382,800.00
210401	Бичиг хэрэг	220,500.00	220,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,720,800.00	10,720,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,188,600.00	1,188,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	102,000.00	102,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	151,500.00	151,500.00
2105	Нормативт зардал	3,158,400.00	3,158,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,158,400.00	3,158,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,669,400.00	10,669,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	195,200.00	195,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,474,200.00	1,474,200.00
210604	Урсгал засвар	9,000,000.00	9,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,365,800.00	2,359,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,365,800.00	2,359,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	152,426,300.00	152,043,899.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	150,785,600.00	150,404,213.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	431,900.00	431,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	333,600.00	333,240.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	355,400.00	355,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	253,000.00	253,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00
210807	Газрын төлбөр	16,800.00	16,146.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,400.00	105,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	105,400.00	105,400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	400,030,300.00	398,685,790.42
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	397,030,300.00	395,271,758.42
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	397,030,300.00	395,271,758.42
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	3,000,000.00	3,414,032.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,000,000.00	3,414,032.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайланг хугацаа: 2021.12.31

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	22,548,760.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	22,548,760.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	22,548,760.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	-	1,514,700.00
210302	Түлш, халаалт		1,514,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	3,923,180.00
210401	Бичиг хэрэг		1,470,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		2,453,180.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	1,188,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		1,188,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	15,922,880.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил		15,922,880.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	22,548,760.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	22,548,760.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс		15,708,760.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		6,840,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Хуланхатан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Д.Оюунтуяа, дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 08 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны эрхэм зорилго нь “Ой, ус, намгархаг нутгийн амьтан, шувуудын амьдрах таатай орчин, түүх, соёлын баялаг өвд түшиглэсэн аялал жуулчлалын бүс нутаг байж, ард иргэд нь байгальтайгаа харилцан шүтэлцэж, сэтгэл хангалуун амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршино” гэж тодорхойлжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

БОАЖЯ-ны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газраас Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудит гүйцэтгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 505.1 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 5.0 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 3.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хэнтий аймгийн Онон балжийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 12.1 сая төгрөгөөр буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага			-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	141.9	163.2	21.3
Үндсэн хөрөнгө	660.9	627.5	(33.4)
Нийт хөрөнгө	802.8	790.7	(12.1)
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо	802.8	790.7	(12.1)
Засгийн газрын оролцоо/Өмч - Төрийн/	135.1	135.1	-
Өмнөх үеийн үр дүн	655.0	655.0	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	(12.1)	(12.1)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	12.7	12.7	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	802.8	790.7	(12.1)

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 163.2 сая төгрөг болж 21.3 сая төгрөгөөр өссөн нь БОАЖЯ-наас үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал орлогод авсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө данс үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 73.4 сая төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнд: ДБХС (WWF)-гийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газраас 18.6 сая, БОАЖЯ -наас 14.1 сая, БОЯБХУАӨДЗ төслөөс ирсэн 40.7 сая төгрөгийн хөрөнгө байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 790.7 сая болж 12.1 сая төгрөгөөр буюу тайлант үеийн үр дүнгээр буурсан байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 11.1 сая төгрөгөөр буюу 2.1 хувиар буурсан нь өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 23.2 сая төгрөгөөр буюу 4.6 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бусдаар гүйцэтгүүлэх бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон нийт зарлагыг 355.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 44.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 400.0 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 400.0 сая төгрөгийн төсөв баталсныг 397.0 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 3.0 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 397.0 сая, үндсэн ажиллагааны орлого 3.4 сая төгрөг, нийт 400.4 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 398.7 сая төгрөгийг зарцуулж 1.7 сая төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж 15.7 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 6.8 сая төгрөг нийт 22.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж бүрэн зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.7.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.8 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 0.4 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 43.1 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж өгснөөс хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.9 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 37.3 сая төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг санхүүгийн тайланд залруулсан

4.1. Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн дансны барилга байгууламж дансанд 21.0 сая төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгө, 16.3 сая төгрөгийн бараа материал бүртгэснийг холбогдох дансанд орлого авхуулж тус тус залруулав.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал											
1	Хэнтий аймгийн ОББЦГХЗ	1	37.3	1	37.3						
Дүн		1	37.3	1	37.3						